

BIJLAGE 2

Pestprotocol obs De Kaardebol

Pesten op school: hoe ga je er mee om?

Pesten komt helaas op iedere school voor, ook bij ons. Het is een probleem dat wij onder ogen zien en op onze school serieus aan willen pakken. Het doel van dit pestprotocol is dat alle kinderen zich in hun basisschoolperiode bij ons op school veilig voelen, zodat zij zich optimaal kunnen ontwikkelen. In dit pestprotocol leggen we regels en afspraken vast waarop we elkaar kunnen aanspreken als er zich ongewenste situaties voordoen.

Pesten: signalen

Pesten gebeurt op allerlei manieren, soms heel duidelijk, maar veel vaker op een minder zichtbare manier. Hieronder een (niet volledige) opsomming van dingen die als pesten gezien kunnen worden:

- altijd een kind met een bijnaam aanspreken, nooit bij de eigen naam noemen
- zogenaamde leuke opmerkingen maken over een klasgenoot
- een klasgenoot voortdurend ergens de schuld van geven
- briefjes doorgeven met vervelende opmerkingen over een ander
- beledigen
- opmerkingen maken over kleding
- isoleren
- buiten school opwachten, slaan of schoppen
- op weg naar huis achterna rijden
- naar het huis van het slachtoffer gaan
- bezittingen afpakken
- schelden of schreeuwen tegen het slachtoffer
- vervelende en/of bedreigende opmerkingen maken middels telefoontjes, sms-jes, chatten, Twitter, Facebook, Hyves, e.d.

Voorwaarden voor de aanpak van pesten

- Pesten moet als probleem worden gezien door alle direct betrokken partijen: leerlingen (gepeste kinderen, pesters en de andere leerlingen van de groep), leerkrachten en de ouders/verzorgers (hierna genoemd: ouders).
- De school moet proberen pestproblemen te voorkomen. Los van het feit of pesten wel of niet aan de orde is, moet het onderwerp pesten met de kinderen bespreekbaar worden gemaakt, waarna met hen regels worden vastgesteld.
- Als pesten optreedt, moeten leerkrachten (in samenwerking met de ouders) dat kunnen signaleren en duidelijk stelling nemen.

Regels en afspraken om pesten tegen te gaan

- Je doet niets bij een ander kind, wat jezelf ook niet prettig zou vinden
- Je komt niet aan een ander als de ander dat niet wil
- Je doet niemand opzettelijk pijn, je wacht niemand op, je zit niemand achterna om te pesten
- We noemen elkaar bij de voornaam en gebruiken geen scheldwoorden
- Uitslachten, roddelen en dingen afpakken of kinderen buitensluiten vinden we niet goed
- Je zit niet aan de spullen van een ander
- We luisteren naar elkaar
- We beoordelen iemand niet op het uiterlijk
- Nieuwe kinderen willen we goed ontvangen en opvangen. Zij zijn ook welkom op onze school
- Als je kwaad bent, ga je niet slaan, schoppen, krabben (je komt niet aan de ander). Probeer eerst samen te praten. Ga anders naar de meester of de juf.
- Als je gepest wordt, praat er thuis dan ook over: je moet het niet geheim houden
- Vertel de meester of de juf wanneer je ziet dat iemand anders wordt gepest: we zijn allemaal verantwoordelijk voor een goede sfeer in de groep!
- Als de pester door blijft gaan, vertel het dan aan de meester of juf: als jezelf gepest wordt of als je ziet dat iemand anders gepest wordt.

Bovenstaande regels worden aan het begin van elk schooljaar (en zo vaak als verder nodig is) in de klas besproken en worden zichtbaar in de klas opgehangen. Kinderen mogen in hun eigen groep een aanvulling geven op deze vastgestelde schoolregels, in overleg met de leerkracht. Die aanvulling wordt opgesteld, door en met de groep, dit zijn de zgn. groepsregels. Ook de groepsregels worden zichtbaar in de klas opgehangen.

Aanpak van ruzies en pestgedrag

- Als leerlingen ruzie met elkaar hebben en/of elkaar pesten, proberen zij er eerst zelf (samen) uit te komen.
- Op het moment dat een van de leerlingen er niet uitkomt (in feite het onderspit delft en verliezer of zondebok wordt) heeft deze het recht en de plicht het probleem aan de meester of juf voor te leggen.
- De leerkracht brengt de partijen bij elkaar voor een verhelderingsgesprek en probeert samen met hen de ruzie of pesterijen op te lossen en (nieuwe) afspraken te maken. Vast onderdeel is dat de pester excuses aanbiedt aan de gepeste.

- Indien nodig probeert de leerkracht in afzonderlijke gesprekken met zowel de gepeste als de pester duidelijkheid in de situatie te brengen en eventueel gedragsveranderingen te stimuleren:
 - In gesprek met de gepeste wordt nagegaan hoe de gepeste zelf reageert op het pestgedrag en wat hij/zij voorafgegaan aan het pestgedrag gedaan heeft. Er wordt gekeken naar een andere manier van reageren dan bijvoorbeeld boos worden, huilen of zich afzonderen. Het kind wordt eventueel geholpen om hiermee te oefenen. Het kind moet gestimuleerd worden om zelf ook met oplossingen te komen.
 - In gesprek met de pester wordt gezocht naar de reden van het ruzie maken/pesten en wordt geprobeerd de pester te laten inzien wat het effect van zijn/haar gedrag is voor de gepeste.
- Bij herhaald of ernstig pestgedrag maakt de leerkracht hiervan melding in het leerlingenvolgsysteem Parnassys. Zowel bij de pester als bij de gepeste. Bij elke melding wordt een korte omschrijving gegeven van de aard van de toedracht.
- Bij herhaling van pesterijen / ruzies tussen dezelfde leerlingen volgen sancties. Bij pestgedrag dat structureel dreigt te worden of dat meteen al ernstige vormen aanneemt, worden zowel de ouders van het gepeste kind als die van de pester bij de oplossing van het probleem betrokken. Ook de directie wordt van het probleem op de hoogte gesteld en eventueel bij de oplossing ervan betrokken. Indien nodig wordt, in overleg met de ouders, naar een sociale vaardigheidstraining gezocht en/of een extern deskundige ingeschakeld (voor gepeste en/of pester).

De rol van ouders

De aanpak van ernstig pestgedrag kan meestal niet zonder een goede bijdrage van de ouders. Ouders van zowel pesters als gepeste kinderen doen er goed aan het pestgedrag serieus te nemen. Vaak helpt het als ouders van gepesten en pesters onderling in contact komen en samen naar oplossingen zoeken. Voor de duidelijkheid naar pesters en gepesten toe is het goed als ouders en school op dezelfde lijn zitten. Het respecteren en consequent nakomen van samen gemaakte afspraken is noodzakelijk voor het komen tot een blijvende oplossing van een pestprobleem. School, ouders en leerlingen hebben hierin een gedeelde verantwoordelijkheid.